

Slovák zachránil Nóra (test na rozvoj čitateľskej gramotnosti)

TEXT A

Svedectvo o ľudskej statočnosti

Dňa 22. 1. 2009 s malým meškaním o 4.50 hod nastupujú členovia expedície Aconcagua 2009 na posledný úsek, ktorý im chýba k dosiahnutiu vrcholu 6 962 metrov vysokej Aconcaguy. Vo výške 6 600 metrov zaostáva Palino Sokol, zdatný Tatanec zo Štrby. Prechodený zápal pľúc mu nakoniec zabraňuje pokračovať vo výstupe na jednu z aklimatizačne najťažších hôr sveta. Na úmornej ceste späť do tábora Nino de Condores nachádza polomŕtveho mladého horolezca (po zostupe sa zistilo, že išlo o 24-ročného Nóra Erika Manreho), postihnutého výškovou chorobou. Osamoteného, opusteného. Na pokraji smrti. Jeho rozhodnutie je jasné. Napriek svojim ťažkostiam mu podáva jedinú dávku „dexu“, ktorú si nechával pre seba, poskytne mu časť svojho oblečenia a odnesie ho 600 výškových metrov dolu do tábora Berlin, kde ho odovzdá rangerom. A to je všetko. Také jednoduché. A predsa, ako najlepšie povedal Maťo Nemček, vedúci expedície z CK Rokošport: „Jeho veľké srdce, zrodené pod Tatrami, ho nemohlo tam nechať... Zachránil mu tým život a urobil to i napriek tomu, že sám mal veľké problémy. Bol to čin, ktorý si zaslúži uznanie. „Pali, ďakujeme. Si úžasný človek a bol si na Aconcague preto, aby si zachránil život. Hora Ťa počká a odmení Ťa dvojnásobne nabudúce.“ Zdokumentoval Vlado Húska, člen úspešnej expedície Aconcagua 2009 (12 ľudí dosiahlo v rozmedzí jeden a pol hodiny vrchol Aconcaguy – kráľovnej Ánd). (Podtatranské noviny, apríl 2009)

TEXT B

Slovák zachránil Nóra

Až dvanásť členov slovensko-českej expedície organizovanej CK Rokošport dosiahlo ešte v januári vrchol najvyššej hory Ameriky Aconcaguy (6 962 m). Nebol však medzi nimi Pavol Sokol zo Štrby, ktorému nedoliečený zápal pľúc zabránil pokračovať vo výstupe. Pri zostupe z výšky 6 600 m narazil na polomŕtveho 24-ročného Erika Manreho z Nórska s príznakmi výškovej choroby. Podal mu liek na povzbudenie, poskytol časť svojho oblečenia a pomohol mu dostať sa o 600 metrov nižšie, kde sa ho potom ujali domáci. „Zachránil mu život, napriek tomu, že sám mal veľké problémy“, zdôraznil po návrate na Slovensko šéf výpravy Martin Nemček.

(Šport, 12. 2. 2009)

ÚLOHY (Pracujte súčasne s oboma ukázkami A, B):

1. Text ukážky B je v porovnaní s textom ukážky A:

- a) poetickejší,
- b) expresívnejší,
- c) subjektívnejší,
- d) vecnejší.

2. Ktorý z uvedených faktov nie je spomenutý v oboch textoch súčasne?

- a) Pavol Sokol zniesol Erika Manreho z výšky 6 600 m do tábora Berlin.
- b) Pavol Sokol sa podelil s Erikom Manrem o svoje oblečenie.
- c) Pavol Sokol a Erik Manre mali pri výstupe zdravotné problémy.
- d) Výstup Pavla Sokola na Aconcaguu organizovala CK Rokošport.

3. Vypíšte z ukážky A dve slová alebo slovné spojenia, ktoré charakterizujú hrdinstvo Pavla Sokola.

4. Ktorý z uvedených faktov sa nenachádza v oboch ukážkach?

- a) Expedíciu na Aconcaguu 2009 viedol horolezec Martin Nemček.
- b) Poslednú časť výstupu na Aconcaguu začali členovia expedície 22. januára 2009.
- c) 12-člennú česko-slovenskú expedíciu na Aconcaguu organizovala CK Rokošport.
- d) Pavol Sokol pri zostupe do Nino de Condores zachránil Erika Manreho.

5. *Napište 1 – 2 vetami, aké je poslanstvo textu A.*
6. *Vypíšte z ukážky A synonymický výraz k slovnému spojeniu najvyššia hora Ameriky z ukážky B.*
7. *Líši sa autorský zámer textu A od textu B? Svoje tvrdenie odôvodnite.*
8. *Z oboch ukážok nevyplýva, že Erik bol:*
a) opustený,
b) osamotený,
c) dobrý horolezec,
d) postihnutý výškovou chorobou.
9. *Na ktorú ľudskú vlastnosť Pavla Sokola poukazujú autori v oboch ukážkach?*
a) šikovnosť,
b) statočnosť,
c) diskretnosť,
d) tvorivosť.
10. *Usporiadajte nasledujúce udalosti podľa časového sledu. Pracujte s obidvoma ukážkami.*
a) Pavol Sokol podal Erikovi povzbudzujúci prostriedok.
b) Nástup expedície na posledný úsek výstupu.
c) Nájdenie Erika postihnutého výškovou chorobou.
d) Zostup Pavla Sokola.
11. *Vypíšte z oboch ukážok tri slová alebo slovné spojenia, ktoré zobrazujú stav Erika.*
12. *Vypíšte jeden prívlastok, ktorý vyjadruje stav Erika a zároveň sa nachádza v obidvoch ukážkach.*
13. *Vyhľadajte dve prídavné mená, ktoré charakterizujú, aký zápal pľúc mal Pavol Sokol. Pracujte s obidvomi ukážkami.*
14. *Nájdite v ukážke B synonymický výraz k slovnému spojeniu „na pokraji smrti“, ktorý sa nachádza v ukážke A.*
15. *O ktorej hodine prekonalo 12 účastníkov expedície posledný úsek na vrchol Aconcaguy?*
a) 4.10 h
b) 1.30 h
c) 6.20 h
d) 12.00 h
16. *Vypíšte z ukážky B dve slová, ktoré majú v ukážke A nespisovnú (slangovú) podobu.*
17. *Uveďte dôkaz z textu A, že sa Pavol Sokol zachoval ako hrdina.*